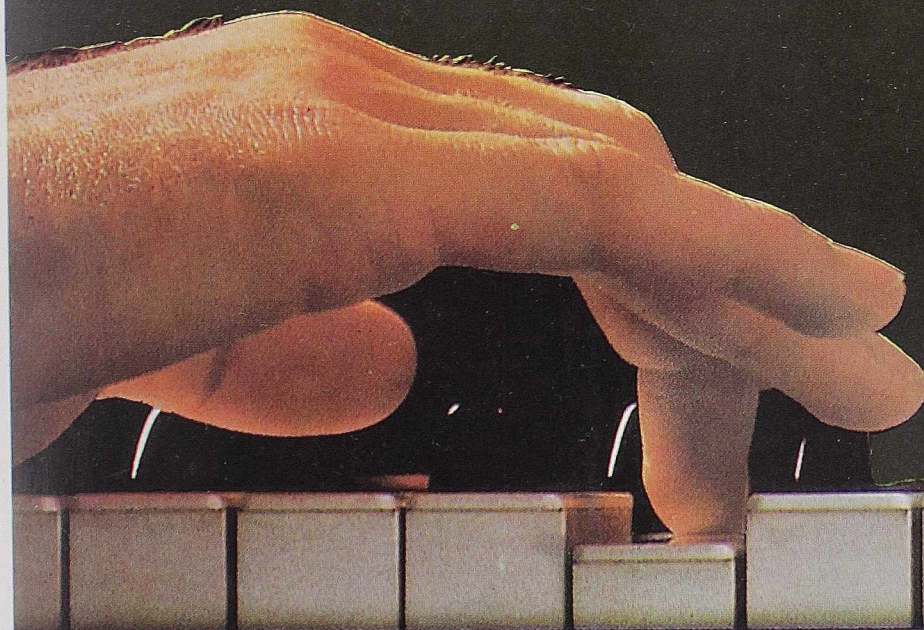

ЗЛАТКО КРАСНИ
*Дијадема
у Јодају
Јада*

Савремена поезија '95

ЗЛАТКО КРАСНИ
*Дијадема
у Содији
Лјада*

ТРИДЕСЕТ ТРИ ПРЕЛУДИЈУМА И ЈЕДНА ЕТИДА

Просвета

WILLIAM K. K. K.

William K. K. K.

WILLIAM K. K. K.

WILLIAM K. K. K.

Прелудијуми

Буди прелудијум, блуди
и нуди се худом, ал' младом
чују, б'ди
пре реда,
тек мали, у молу, след.

ГОСПОДАРЕВО ОКО КОЊА ГОЈИ

Господарево око коња гоји, а јогин с југа
гаји снег: полегао на јун, као на саг
да подари госту око које туга, тегет-гојна,
у горју гата међу подераним, међу подареним
оглавима кад гори игра: у Иригу шут с рогатим,
сурогат кад коњ је наковањ, а воњ
хита по натрухама, ван слуха,
тих у маховима, махнит у даховима
да мења ова стања
у смањивању.

Сун-Јат-Сен (који спава)
и монсун-који-касни
не косе се с мојим писменима:
тарући их до дотрајавања
у заносу односа истерујем
овај мој-твој-плурал
све док се не опсети блуда гутурала, мурала .
крај дуда, Тала до муд-а,
и змијство Мисисипија док не истекне
истином у облак,
надут од наде,
надут од погледа у монсун-који-касни,
у тајац-који-виси,
у сенку Сун-Јат-Сена која сипи
на Месец.

Л. Сенгхор, шведски песник, пита ме на Зеленгори
о аграру, том комплексу над распорним летом:
а атлета од Милета (Тамил) по лимесу мита
исхитрено снатри: о трозвуку, цитри,
ил' мален у нанулама, од пола Лапонац, до пола
палац, негује магму гена:
ангина, гун-ман, манган и хипер-репати комплет комета
откачиње квачило у средњем уху
док спелеолог Леополд,
нагриза, као смуђ, питање аграра,
уграђујући свој превасходсвујушчи,
ненавидијушчујући
ко гар, ко рог, наргилозно-марљив
нерц.

ДА УЛОВИ, ДА ОСЛОВИ

Град се плени, а баба се чешља. Чему
селен? У сплину сениле ли слонови, ил' уснули
слине ли млинови што мељу памтивек? Куда плове
ванилини? О Нилу, памти ли свак лакат
што стрши из ћудоређа?
Бесни ли, дакле, соба, селе ли се басне у бесан,
суши ли се весло јасеново са јесени?
Сише ли се мисао, лишава ли се гусли, уз сласт
кисну ли слогови по османлуцима, гасну ли
у косама кад баба се чешља да улови,
да ослови сомове по линолеуму,
и губе ли обое бон-тон,
одваја ли се тон бе, у бетон,
ил' тоне ли, силан као плен што се гради,
чешаљ што се плени,
град што се чешља: узалуд тражиш у рогозу чвор.

НА ГРАНИЦАМА

Подељен, на Одри, ДДР (НДР) сретох Одри Х.:
у квадрату реке кадар: трчи у крај филма.
Филмована лимфна нимфа, или другим сазвучјима:
обели тачку, очеткај хлеб у наречју.
Јуче у наручју, данас ван нас, ван граница, без
ивица и Марица, с решеткама само што трепћу,
а иза зеница - мезозоик, окрзнут квазаром, још
туробан у врту. Стих је претих, а псалм лапсус
да буниш се на банану. И опет, на границама,
на ивицама речи рудари на Одри, у среду,
сви одреда, граде срећни Берн.

ШТО ЉУДЕ ОДНОСИ

У улици Драпшиновој (Odrapisch-me-Pöter)
кера терах, превршивши, румен, Мару,
растрчан у цемперима, на шиљак берах жохаре,
и ждрокав, поцавељавши се увирах с анђелима,
али без паузе на образу - кад буђавог ме угледаше,
с туђим буђеларом и ца-бу! - сајције ме спанђаше
са још луђом суђеницом, гађајући ме -
еванђелисту међу удерицама - те зато
мењам одсад мене,
као Соња из Слуња,
блондина међу гундељима,
вређан лабуђим, кад надође, све блеђим Цемсовима
и Цојсовима, Серђима и Ендригоима што гунђају:
"Куд плови овај брод?"

НИШТЕЊЕ ЈЕ ТО

Шта коштају кушет-кола до Пеште,
шта кошта штуковање таванице ове маште,
шта кошта кокошка-тешкаш,
шта, шта кошта, прошапута
ушавши у ненавидијашчијевјушче

шеве у поташи душе - шта коштају?
Шта кошта Пешта до кушет-кола - ништа,
баш ништа што није трошак,
што није штеповање плаштова на прекрштавање,
што нису немупшти штенци кад, кушњама невешт, велиш:

Шта кошта да кошта
ништење је то
кад завештан тмушама чешљугариш прошлост

ил дрангулијама странгулираш се у дворцу Зиг-Маринген.

ИСТАНБУЛ, СОМНАБУЛНО

У Истанбулу; зумбули и обли бол була,
уз лале где лаби се султан,
и тулумбе лубе поглед
на обале где бледи, где блуди,
где дуби се дан хлада, дах леда:
ка ободу судбине,
као лабуд мед нимбусима,
а затим,
иза,

ка Измиру, у мирисе Мисира,
у гримиз Озириса, у ризнице мира.

и ројеви Њујорчана, грудве мрава
формирају зебру, верзирани у рад берзе, збрзавају дан:
дах ауспуха надахњује (heavy, very heavy)
злохудог, за стројеви ход срца, код Техноса,
кодираног на приплод,
а код Сапе Coda бакалари-мутанти
и крабе рабе нус-производ:
рак се разгорева у потиљку,
на 112. спрату,
лифт хита уз расцеп лица,
логиком саћа у Hi! Jehova!
и још један корак у варку,
и сателит зумира разум
с уподобљеног неба,

зором већ срозаног и хитнутог у схеме
тог махнитог.

Умберто у клубу тулумба
тумба се на кобили с хватаљкама
а К. у. К.-улани, на коленима
сомнабулишу самбу "Лумумба" и
на билингуалном лингаму
смудалудују колумбину -
секс-бомбу над могулима,
претумбавајући медиоделувијално-лонгитудинално је баш
с Умбертом у Буран Атору.

кључна реч ту гласи: чкаљ,
сочнији јуче, звучнији
од случаја што му
ножићем сече врх и гута
срж: "Да, чудисмо се
чудном обичају!" Крај
чауре, одбачене међу пчеле
и чичкове, закорачисмо даље,
у месечину, и тек вечерас, на 44. страни,
зачух опет ту реч:
извучену ли из врча,
или кончићима нечуја
опточену на неком чворишту,
некој млечној тачки - тек,
чкиљећи у точак,
уочисмо међу паоцима оца:
у часу, зачет, ни из чега, баш као
сачуван укус чкала под нешцима.

МИ СИНОВИ БОЛА, СИМБОЛИ

Из Рима крену један у мир, други у риму.
Ритмом меридијана, намерници,
један храпав,
с тугом Карпата, други већ крпљен,
ал' оштар кô сврдло. Сударише се,
заридаше, и један рече: сâм сам.
Други: у маси сан. Први: мај. Други: ја, и
нађе иза зуба јаму да се у њој скрије.

Ми остали се, међутим, описасмо
албатросом, силном морском птицом.

ЧИСТ СПУСТ

Да л' цугнувши, да л' хркнувши -
тек Цубринген опали спуст,
Фриц, низ опсцени акценат, низ дуголизајуће
косине целца,
и то не цврц-Милојко, не миц по миц,
нити налицкан са ново срајцо, у мизансцену, шиц! -

већ швис и швајс, Курдинген
у Гармишпартенкирхену, рудар
и краниста Карл Куридикурдибрингендинген
прихајајо низ телесину брда
ко гланц о рог преживара:

и пршти већ шампионска паштета
(залуд луди емир вербализма)
прешишавши прошлост
начисто
он ошину такав спуст
наизуст
и туш!
за вештину заошијања, туш!
за јуриш

у бућкуриш

и плъушт и

стуш ти о бруш и куш у

ауто!

О КЛАСЈЕ МОЈЕ!

О класје моје, о купусу! И сепсо у каписли,
и скепсо међу свастикама масних сијасета! Касно
си спасилац из Алексинца, прекасно су Томислави одсад
несан твоме шпорет-шпиритусу!

И глас на гас! Спуст низ подсвест недостатних;
о, бесни вресу мој!

А Власи кад, недосетни, оспу се, босоглави,
сјајем јасписа,

као со на културу плесни - побесни ли

смислом тад, ил' лапусима,

ил песмама гост што гости се Месецом -

тек остаје још мала Мо: смечује

и селеш се стиче по селеш и Месопуст,

с канистером смоле, за спас приноси

гусана нови сој. Црне се вакцине. У систему

плове жгањци: национ их куса, на програму је

гњат, плач квачила за красте твоје, красте моје,

кљаст-језику!

СЕМИРАМИДИН ОКТОАДАР

Миријаде у сурвавању,
у урвине, не ради мира дамара,
дамара пирамида квадрираних у ридају,
нити ради акорда
обнародованог рододендронима:
јер, дарне ли те одрон
Кордуну, у Горњој Радгони,
кад кодиран народ зариди,
и гордост (нага снага нагона)
расрди се и украде те,
премордијалног
на довратку:

тад не дирај у пирамидални додир, примадоно:
не кородирај коров-варком вакум;
пред свицима се зацени, лицем у лице: целином
заброди, по модро-ведром забрђу,
ко Кондор
што лепрша, с битуменом, на кошави, где прокишњава кадар
(антикорачницом), где
репродукује се ушпикован апаратчик:
клинчиком, артичокама, забит
у четворци, испод пломбе -
да одобрен, контрастује
солилоквиј, солистициј, на додир,
усред лимба:

да л' гамаглобулин ил голуб у амалгаму магле.

Хапси се монсун и десна јесен,
хапси се плесан, масон без косе, Самсон
и лапус, псује се пјесан, мрсе се
вести у сени јасена,
хапси се злосан, вируси, мириси с Марса,
поносни у маси, хапсимо се, у смеси, и ириси
хапсе сво сипљиво сопство, хапсе се у апсу
каспијски бес,
масан сир и расан мир
и низ пустолине мрси се коса Усуду,
усапуњених уста, док се данас баца
угљевљем на нас.

ДЕРАН

Деран, сав модеран: зија,
у поезију, ја па ја,
нутка је својим туткалом:
Узми ме! нутка је лактом,
шамара је шармом,
цима тугом посве људском.
Ту сам, ту, виче и вуче је
на венчање, свлачи је,
маузером је узима за музу.

Шкрт отвор за сутра:
кад заврти се крст
ни шума у машини, ни
мишје душе у тишини.

Тек мекотактан
зуб се квачи за нечуј
и случује плач пилота
у квадрупедски сплет.

Забациш мамац-реч у Дунав, високо
у густу ток - и чекаш, низ век ходајући.
Упеца ли се, на удицу лица, рецимо, месечина,
и расцепи ли се глас сечивом мекоте - тада,
уз брзаке језика, на штап извлачиш: семе
наћуљене траве, покров-зрак, тремор мантре ветра -
и масом што укида видик и млазевима
избригава гареж из буђења
пурпур-једњаком забоденим у предео будних,
одведен
од имена што самују у обландама, ван обала,
и нежно, кроз мрежњачу, истичу у Дунав,
наводи те, прстима недотичући видовитост,
у отапање таласа што губи се у гутљају
из мајчине дојке.

Узгој понизних суза
низом пузавичастих, низоземних
Узбекистанки -
снизиће, у зору,
план изналажења, ни
узалудних, ни за узврат.

КО ТОВЉЕН ЈЕ МИЉЕМ ВОДВИЉА

Водвиљ - одвод наде, одгод неба од дубине бине
где љубав се ваби полуцилиндром,
а зима је рима за гледаоца у пробави:
Фирма Литострој је откупила представу
(збогом шалитро, социјализму малолитражних)
и водвиљ свеудиљ сад дивља у срцима прегалаца,
и уместо да се псује отац нације, плес је Calypso,
крв - сок од парадајза, као иза паравана клозет.
Крај параформација пролази свети Бенедикт с месечином
на темену, нуди медикамент, пирамидон, и каже:
Ко товљен је миљем водвиља, тај ваља се, омиљен,
али ништа мање и осмишљен, као миш
да ликује, пропет, освојивши производњу,
с пестом, за победу, опет.

ИНДИЈА, БДИ ЛИ

Индија - дијадема у одаји јада. Бди ли,
ил одаје бојама дан,
кад дојади ти нада,
кад удвојена у одвојено се удева,
у суд,
у глад,
у наг
снег слогова благ.

СТРУГАЊЕ

Сутра, кад батргајући се из спрега,
у наргили заоргуљају те боје,
кад горљив пред тас Вега ти заочиш сат -

Јуче, кад случен у случај, извучеш свој мега -
кључ да закључаш од себе очи своје које
пре бега од свега преазбучаваш у рат

да данас, кад ад нас носи у бес бељи од снега
најзад, уназад низ метре што дане кроје
у талогe се спустиш и састружеш им гњат.

КАНОНАДА НАДЕ

Навире:

горди рондо у Сврдловску, округ Нолинск,
но пракса је аксиоматична: у тексту
(у синтаксичкој страсти лаж је жал),
висконт (vis maior) каже:
Ержебет, Ержебет,
жари ме безнадежност,
и нишче пада, прашчај, шапће
Bon chasse,
bon shasse
или - преструктуриран егзегезом
(посебношћу свог поноса)
баснословношћу свог Massive Centrale-а, центрира:
у процват царице,
цик зоре у плаценти,
око копча, а она:
Трице и кучине, не учи ме том (лаже)
е, жали, жали,
е, лижи, лижи, као Целан решетке
саможваћући се у лош ћушпајз
јез-језиком у багрењаку,
отрњен, упрт у ратове,
ртовима предан мору,
а заузврат испревртан ветровима
трут у туробном брујању парења:

чому мученик (мук у вакуму ума)
чому Дніпропетровск-трио,
лагуне Гулага
кад углављен у цигули-мигули, гологлав

не гудиш више,
ко бичар свом бичу невичан.

ИСПОРУЧЕН БИЧАРИМА

Испоручен бичарима
на начин ничега,
избачен из приче,
преобучен у нечуј почетка,

и чему сад кључ за јуче,
чеп у чмару и маслачак у зупчаницима,
чему одречан чин очаја
и чај за јачање,
кад под челом чујеш само кочни чуњ,

кад одучен од чуда
печатиш полако очи,
и чекаш,

да случи се, да сручи се
у сачму речи час,
да зазвучи азбучни кључ,
да чином неким овај злочин учини се нечијим

да разобручи се точак
у неком чвору зачне се случај,
у некој тачки, већ развенчаној
као чемпрес од месечине
и да чувара све четири
ишчиле, с вечери,

рашчешљане по Млечном путу,

и да кад повичеш
нешто почне да се откопчава,
копча по копча,
у беоцугу који ишчежава,
као Мачу Пикчу,
као кичма која се откључава

кад извали се вал,
из бетона тон,
из лучи, већ тучане, реч.

АЖДАЈА (НА РЕ-РЕВЕРУ ЛУЦИЈА)

Сунча се, на месечини, Луција.
Месечини се, у менама, и онда нѐми
када у термидору Сатурн одводи децу:
идеје ридају,
идеје се једу,
а она чека да из смеђе рђе
изађе опет свети Ђорђе
и копљем је оплоди:

тако се за невесту лепи лепа вест,
а махом су онда ту - ох! - и захтеви ЗАВНОХ-а

Конјугирам крајнике, ришем
крајности: никад да не сазнам
шта ли сад мисли Суслов,
седовласи, да ли Васил,
секундант Генсеков, шта ли би рекао
на ове коктеле
што их убризгавају у дебело
месо на Ф-одељењу.

А друг Лаци, Lazzi, Ладислав,
прогвири ли кад се своје нове површи
на јабуку коју попречно
пресецаше да угледа њу,
са пет крака

у тунелу, у Тогоу, усред мрака,
где Тогоанци и сви пинг-понг-Кинези
још копају да одбаце –

"Ц-ц", само то ћеш чути,
најдража,
из лишћа - јабуково ли беше? –
само то ћеш чути, говор
ветра који протерује у тај час
еоне, у врту, још мало зеленом,
још мало твојом и мом.

ЈЕДАН ШТО ГА ОДВОДЕ

Низом снизилица (чему више брковез?)
низ све косине одједном,
низ раст сладуна
до у сечну зрелост (тако је говорио за рат у стра
тосферама) тј. саживљен
у батискафу ко Кваме Нкрумах, плусквамперфект, дакле
с ошишаним шевама, Упанишадама,
низ белине док лежи
погледа упртог у плафон
одакле висе мрље, кјсе љубичице,
слике у марту
и зграда се слеже,
ред по ред,
пршљен по пршљен
као кад месечина тишти у потиљку,
или се по истим снизилицама пење
(силазећи) до судара хемисфера,
упада у брзаке без запета,
час низ хистерију терапије,
час слизан, с бризлама, у излогу,
час истиснут, из тестиса, низ ланац,
на чистину да, загрливши коња
бризне, још кажу, у плач,
и тихо, попут преживара који колута очима,
почиње да одбацује баласте тела,
остајући тек један, у низу, што га одводе,
одбијајући да својата, у потаји, више јата
из уста што му излећу, с гласовима, већ сумњивим.

МУТНО ЈЕ НЕБО СВО

Чуј како прште сад виршле у густим устима нашим
и крше реш-изнашашћа у грку збита со.
Међу зубима згрижено, кључајућ плувачком врелом
луби се бледо О.

А огроман зељов је З, у шкргуту ритмова скрит,
и шкрт под пломбама тумба томова масних след,
са месом и сусамом, сâм, у несан свој пјесан носи,
вришти му сваки ред.

У гротло тад сурластог А, где ауспук хаба се плах,
сву маглу галама још чуј, одјучен јечи дан,
јер пером спариш ли риму, хтонски је прелаз већ ту:
речи тад глас је стран.

Бугариш зато, и верглаш, и ругаш се квргав ан гро
и живиш вабећ све живо, лаж иста влажи дђ,
јер не само тло је мутно: чуј ме, Војиславе, опет
мутно је небо сво.

КСИЛОФОНИЗАЦИЈА ИПСИЛОНА

Што ниједан Наполитанац не жели
да сузном узансу умахне
самодисциплину, што је један метром хекса,
као што је Акса, то мета-пиће,
што је седам ипсилона ксилофонизује
као Лајонел Х. у Дому Синдиката
кад су све у шеснаест
сви свеци у першун,
као што бих пожелео
да Желимир исполира дан:
то један каже, то није
ниједан да не иде где је
Будва (Цезар).

О, влас си моја, со,
слово с Висле, вал
када се с лица свали,
да славим те, салвама,
да хвалим, међу вилама,
међу слављеницама-славицама
свима те једину.

ГЛАДИЛИЦА (Љубавна машина)

Табела I

- покретни поклопац за екстракцију
- мазивно дугме
- регулатор брзине, уређај за пуњење (пуниоц)
- леви реверзибилни покретач - клизно кретање
- десни реверзибилни покретач - клизно кретање
- узбудни гребен (ваљушак)
- цилиндар од грубог челика
- полуга за обрат гибања
- уљоказ
- слободна полуга (дршка) уздужног клизишта (саонице)
- држач шаблона
- вршни отварач
- одушни пипац (пипало)

НАПОМЕНА: Подмазивање кроз млазнице траје око пола сата. Брзо падање припремка значи да је резервоар празан. У случају нужде користити и обично уље.

Табела II

- склопка избачаја главе
- покретна регулација пригушивача клизног хода
- кочница за случај нужде
- водилица припремка
- точило припремка
- држач припремка
- вијак за намештање узбудног клипа (повратни ход)
- узбудни клип

ОБЈАШЊЕЊЕ: У току покретања чује се како кроз одушни пипац (пипало) излази ваздух који је још остао у резервоару. Сачекати док се не смири пипац, или не изађе сва маст. Успоравање се не сме претворити у мировање, јер би у том случају гребен увек ослобађао контакт и не би вратио клизиште на избачај. Пуњење се обавља уљединачки и синхроно са покретима супротних врхова. За тачно центрирање пуниоц се гура напред и ту држи. Расклопна склопка се поставља у позицију Е. Средишња тачка главе припремка - тачка у којој се секу дијагонале - мора бити у истој линији са игром вретена и супротних врхова.

Етида о кошуљама

У каквој то кошуљи слутио си шиватеље што је шију,
међу бубрезима што зује, провидног темена,
обзидан собом, још семе, нем и сам у месу,
ослушкујући њен поглед како се стврдњава,
множећи се да упамтиш поветарац међу пршљеновима
да ребрима заробиш њен усклик кад му је похрлила у сусрет
(већ га је носила на кошуљи,
а он је носио слушалице),
и на прсте ти се још рачва његов глас
откад си се, у првој кошуљи, промешкољио,
у бојама још нераспоређеним на слоге,
нерастављен на нахрупео пурпур,
већ кошмаран, смушен у шумовима, сваштојед,
још недонешен и недосушен у кошуљи маште,
да ли очекујући реч из чауре,
да л да разлучи се почетак сунчаног часа,
и формира се из меланхолије лимфа филма -

у каквој то кошуљи слутио си
шиватеље што је шију, не од плиша, вешто нишанећи,
нити за мошти, још вештије урушавајући кашљуцање
бод по бод,
од уста до уста,
њу, лакшу од шапата скуше,
мекшу од прашника прашумског першуна,
тешњу од уштапа врх шуме
кад миш још сише душу оскоруше -

тако слушах унутрашњост којој бејаш унутрашњост
и не шуњах се више, ни још, по прошлости,
јер бејаш већ костију мекших од уста
којима поштовах шавове,
шестарећи, шкакљив на љуштење тишине
као кад се, зором, одиже купола,
и први пут га наслутиш, како дохвативши златнике -

без обзира на занос у зубалу,
зарез у неком забитом назалу,
без обзира на разуларени верзал
на запт и зорт Морзеве азбуке
и на гамаглобулине, на маглу
слегнуту у зглобу Волге,
без зазора, безобразно:
на белом си хлебу,
кад глаголи се коагулишу

без обзира на трезоре безизлаза,
док зима озидава презимена,
моралне ромуладе, мурале, ро-ро-ро-романе,
барикаде, рокаде, рику у Араду
(јер, зар зарад параде у Араду сарадник магаради бих?)
без обзира на говор што гвири усред градске вреве ко вирго
интацта,
без обзира на корзо разуданих ускличника,
на манекене-потомке, култ-луткове
извргнуте руглу у брлогу међу гркљанима
кад сâм у маси - у јари раја - у јами маја - у бесу себе -
кад опречан се рачваш
у кошуљи кишног, у кошуљи

траписта с рукама у млеку,
у кошуљи чворка из чијег кљуна испада рубин-зрно што се
распрскава у нутрини њених кукова
као ветар у врућици леда,

док на завојима сумрака још вршља
хор ракова из Харкова,
јер, са становишта смрти: ко нагази на звезду,
зазвечаће на језик,
а са становишта врта: овај март је већ измерен,
нпр. рододендронима, и измирен, као Смирна, што доказују
Кинез, Сизиф и физичар, што доказују
Марс, Енглез и лигнин, што казује
сказаљка обрезајући разум, што узима
музика млазевима из зида, што се
сурвава у сурлу времена, пре времена и после времена,
с времена на време, што се
облачи у кошуљу обешеног, у кошуљу

усисане расе, с пулсевима у минусу, с плусевима
у каписли за инстант-свест, инстант-инстинкт
кад је срце препукла цвекла
а песник-хигијеничар зури у лист који пада
и цепа поглед одричући: не, не и не
док ерогене зоне горе,
и Уругвај надире
у нахрупели пурпур, у буре-бунар-трубу,
у рудник, згрудван озон, уметак у уму,
упут за Оммм, урамљена уста

и, у нужди, падежујући се
у жариште жубора,
без обзира на сијасет пијастера,
тужније од кожарског комбината,
тужније од руже од свеже свињетине,
ужарен у божијој служби, да ужди пожуду
кад каже:

Јесте, Руси су ту, ал кисну гласови,
дакле, Свердловск, јукстапозиција:

у тренутку када су сви укућани изгубили полна обележја,
оставши без мяса из којег су говорили,
већ рашчешљани на атмосфере
у кошуљи сувишног, у кошуљи
друкчијој од оне када сам га видео
како дохвативши сребрењаке -

ал алчан на колаче,
невеж, ничтожан и безчислен,
у дрождини ига ждрокнут
тамбурајући дромбуљом ко длакав гутурал, отромбољен
шмиргл-певом да трља Цумхуријет,
и гргла: октоадер, додекадер, кроак,
шербет-муфљуз и пикпак-пацицврк,
јамчмичак усекњавајући се ко чкакљиви чкврљ -
образован, дакле, без образа, разуларен
у машини-мешини с пропуслинама
за потисак у замасима:
лингологос, док колибри вибрирају, а ребра вребају
ти стани на платформу непостојану као "е",
питку као Птуј,
пред затруднеле гудуре док лептираста навртка баљезга,
самомешкољећи се, у русвај, док конверзирамо,
зимоморни од разума,
с меморијом на умору,
кад генски погон је Big bang;
колизија вазелина и безазлености

док мајори мотре Ursus Maioris, комарци рилицама једу лимун,
а вода одасвуд: вода, влада, див и вид, Свевлад и Всеволд,
а дан, аблендован, у домену демона, да Едмондима удене наду
у медни динг-донг,
без одмора ушивајући
у кошуљи гушавог, у кошуљи

лабуда који плоди подне

пошто је Помпеја у пом-фриту, Пном у ПЕН-у,
и куд се онда носи спошај са стратосфером,
куда парафини, куда матавуљи, куда желатини,
куда ти што хваташ сушену мисао за уши

јер резервна визија - овај зифт-бездан са звездама
није до фризби зафрљачен у звиждук да фазонира
простор што стари урастајући у кост, и зујећи
заобљује час да се не излије из левка, зауздава га
на кривини обрве и враћа језику да запахне зоре,
ко СИЗ-у за образовање безобразан исказ

док шапућући четкаш ружу: траћиш реч у трк,
цврчи ћулбастија: ја и матер моја, матер и ја,
алфа-бета-бетон, на тоне тону сутони,
али вртлози те на очи извлаче,
у кошуљицу што лепрша на кршу,
где легу се поскоци, у кошуљи

испод алвеола, што уздиже се према задњем нешцу,
у елипсу, али с угловима са стране:
Оон, ослобођен ореол или клопка
горског ока, собом обљубљено-обрубљено-одрубљено,
одјек одјека одјека
то О - отворених костију, од пола до пола,
у поноћно подне, самооваплоћујући овулацију,
огољено, висак у отоплини,
олово у белини бола,
свој плод и род и год и свод и бод
што слог по слог
отвара пролаз за Р,

за трептај лептира, у дамарима, што мрести се,
раствор историје у крви,
фрикатив у квару, туробан у медиосагиталном региону,
тропан кад задрхте рубови, вранама обрасте врт:

тад Р врти четвртак у прстима
(усне остају пасивне)
природна грешка коју преноси време
на хрбату градећи градове
Р свира црвено,
горко као грчки Самарканд под урмом, у кармин-смирај јаре:
без њега је ватра вата,
дан ће се испунити ћошковима,
око грнчара обученог у кошуљу немуштог, у кошуљу
расеченог словенског стабла, кад бесловест се сласти
јуришом на странпутице
док јача очај (а нејач мјауче нечујно)

без обзира што су контрапункти кодирани,
и што смех је отворена пећ,
улаз у челичну крушку која већ одмерава цркву:
у педесетом колену нуди се поглед на свет ембриона,
и без обзира на боју конуса, под косом боје абоноса,
наставиће се пагоде што извлаче корен из аритмике неба,
кад напољу се нашавши, коначно,

организам почне да сагорева,
и кад, скинувши све кошуље
по први пут без кошуље, го,
по први пут кад отвориш очи
и онда га по први пут угледаш,
без обзира на заборав што већ те престиже,
како захватајући угљевље
на тебе га баца.

БЕЛЕШКА О ПИСЦУ

Златко Красни је рођен у Сарајеву 1951. године. Магистрирао на Филолошком факултету у Београду. Преводи са немачког и енглеског. Живи у Београду.

Објавио књиге песама: *Пуни час* (КОС), *Тврђава* (Просвета), *За одбежлим билом* (Сфаирос), *Сјазама змијског језика* (Просвета), *Мајстори* (Унирекс).

Прелудијуми

1. (Буди прелудијум, блуди) / 7
2. Господарево око коња гоји / 8
3. Сун-Јат-Сен / 9
4. Л. Сенгхор / 10
5. Да улови, да ослови / 11
6. На границама / 12
7. Што људе односи / 13
8. Ништење је то / 14
9. Истанбул, сомнабулно / 15
10. Менхетн, вехементно / 16
11. Улан Батор / 17
12. После 204 године / 18
13. Ми синови бола, симболи / 19
14. Чист спуст / 20
15. О класје моје! / 21
16. Семирамидин октоадар / 22
17. Сопство / 23
18. Деран / 24
19. Јутро у ротору / 25
20. Пецање / 26
21. Уз, низ / 27
22. Ко товљен је миљем водвиља / 28
23. Индија, бди ли / 29

24. Стругање / 30
25. Канонада наде / 31
26. Испоручен бичарима / 33
27. Аждаја (на ре-реверу Луција) / 35
28. У врту / 36
29. Један што га одводе / 37
30. Мутно је небо сво / 38
31. Ксилофонизација ипсилона / 39
32. (О, влас си моја, со) / 40
33. Гладилица (Љубавна машина) / 41

Етида о кошуљама / 43

Златко Красни
ДИЈАДЕМА У ОДАЈИ ЈАДА

Уредник и рецензент
Чедомир Мирковић

Ликовни уредник
Рајомир Димићријевић

Графички уредник
Миша Појовић

Коректори
Милица Јехличка
Мирјана Милеуснић

Компјутерски слог
Слободан Тасић

Издавач
Издавачко предузеће ПРОСВЕТА дд
Београд, Чика Љубина 1

За издавача
Чедомир Мирковић, директор

Штампа
ГП ПРОСВЕТА
Београд, Буре Ђаковића 21

1995.

ISBN 86-07-00865-X

CIP – Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

886.1/2-1

КРАСНИ, Златко

Дијадема у одаји јада : тридесет три прелудијума и једна
етида / Златко Красни. – Београд : Просвета, 1995 (**** : ****).
– 55 стр. ; 20 цм. – (Савремена поезија '95)

Тираж 500. – Белешка о писцу: стр. 51.

ISBN 86-07-00865-X

ИД=35721228

Пркосно окренувши леђа данашњим најдоминантнијим песничким токовима и најгласнијим поетикама посебно оним поетикама и оним токовима који олако пристају на транспарентност и на похоту за звучним истинама – аутор збирке *Дијадема у одаји јада* пребира по језичко мелодијским нијансама дубоко уверен да поезија, упркос свему и након свеколиког искуства кроз историју, мора да буде у дослуху са игром, парадоксом, ритуалом и непредвидљивошћу.

Широки спектри литерарних и фактографских реминисценција, као и самопоуздање које долази од ослонца у поетским начелима посебних врста неонадреализма, омогућили су Златку Красном да у овој књизи, храбро и ризично, испробава границе песништва, такође да досегне неспорни стваралачки индивидуалитет.

(Из рецензије Чедомира Мирковића)

У једној цивилизацији која ставља у сумњу своје основне постулате, у једном времењу које је, попут оног Хамлетовог, ишчашено из зглоба, једна од могућности што се отварају помало уплашеном лирском песнику јесте бекство у игру, у лудизам, у хуморно жонглирање речима и појмовима, у гутање ватре која иначе прети да нас прогута. Али за овакав избор потребан је специфичан дар и одређена поетска култура. Златко Красни је овом књигом показао и доказао да поседује и једно и друго.

(Из рецензије Ивана В. Лалића)